

ASIA Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Liikenneturvasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta

VIITE LVM/1611/03/2016

Liikennevakuutuskeskus haluaa kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä mahdollisuudesta lausua asiasta.

Liikennevakuutuskeskus (LVK) on perehtynyt lausuntopyyntöön ja nostaa esille seuraavia asioita.

Yleistä

Liikenneturvallisuusmaksusta annetun lain hyväksymisen yhteydessä eduskunta edellytti, ettei uudella rahoitusmallilla vaaranneta nykyistä, vakiintunutta, arvostettua ja hyvin toimivaa liikenneturvallisuustyötä ja sen jatkuvuutta. Esitys mahdollistaa jatkossakin toiminnan ja siihen liittyvien tehtävien hoitamisen tehokkaasti ja taloudellisesti. Nojautuen eduskunnan lausumaan LVK haluaa korostaa tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnan ja siihen liittyvän tutkituista onnettomuuksista kerättyjen tietojen jatkohyödyntämisen merkitystä Suomen tie- ja maastoliikenteen turvallisuuden tietojohdoisessa parantamistyössä. Tutkijalautakuntatoiminnassa eri viranomaiset toimivat hyvässä yhteistyössä valtakunnallisten ja alueellisten liikenneturvallisuustavoitteiden tukemiseksi. Tutkijalautakuntien jäsenten osallistuminen toimintaan on perustunut vapaaehtoisuuteen ja aktiiviseen kiinnostukseen alasta. Tämän johdosta kustannukset on kyetty pitämään alhaisina. Jäsenille on maksettu yleensä kertapalkkio ja korvattu syntyneet kustannukset. Lisäksi mukana olevat organisaatiot ovat osallistuneet välillisesti kustannuksiin sallimalla työntekijöittensä tarvittaessa osallistua työaikana tutkijalautakuntien työhön.

Vastaavasti myös Liikenneturvan koko ihmisen elinkaaren ja kaikki tienkäyttäjät kattava tiedotus- ja valistustyö on ensiarvoisen tärkeää suomalaisten liikkumisen turvallisuuden kehittämisessä.

Suomen liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatyön laajuus ja kattavuus ovat kansainvälisesti ainutlaatuisia. Kattavalla tiedonkeruulla ja toiminnan jatkuvuudella on luotu vankka pohja liikenneturvallisuustyölle. Tiedonkeruuta on toivottu painotettavan entistä enemmän myös yhteiskunnan kannalta kalliiden vakavien vammautumisten suuntaan. LVK toteaa, että nykyaikaistamalla tutkinnassa kerättäviä ja hyödynnettäviä tietoja voitaisiin osaltaan tutkinnan merkittävyyttä parantaa ja samalla edistää Suomen tahtotilaa olla tieliikenteen kehityksen edelläkävijä. Uusien liikenteen toimintamallien ja -tapojen hallitussa ja menestyksekkäässä luomisessa ja mahdollistamisessa on aina huomioitava turvallisuus. Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatyö tarjoaa erinomaisen työkalun murroksen turvallisuuden takaamiseen.

Hallituksen esitysluonnoksen luvussa 4 Esityksen vaikutukset ei ole pohdittu erikseen lainsäädännön uudistamisen turvallisuusvaikutuksia. Liikennevakuutuskeskus haluaa nostaa esille,

että esitetty tutkijalautakuntien tiedonsaantioikeuksien päivittäminen nykyaikaan, mahdollistaa uusien, digitaalisten tietojen keräämisen ja niiden merkittävyyden pohdinnan onnettomuusmekanismien näkökulmasta. Digitalisoituvasta liikenteestä voi aiheutua uusia riskejä, joiden tunnistaminen ja ehkäisytöimenpiteiden määrittäminen varhaisessa vaiheessa on ensiarvoisen tärkeää turvallisuuden varmistamisen näkökulmasta. Voidaan olettaa, että esitettyjen tiedonsaantioikeuksien nykyaikaistamisella voidaan parantaa liikenneturvallisuutta.

Laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta

Lakisääteisenä toimijana LVK haluaa liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatyön tavoitteisiin ja tarkoitukseen nojautuen korostaa, että tutkinnassa selvitetään onnettomuuden syntymiseen ja seurauksiin vaikuttaneita tekijöitä. Tutkinnassa ei oteta kantaa syyllisyys- tai vastuukysymyksiin.

3 § Tutkinnan organisaatio; 4 § Liikennevakuutuskeskuksen tehtävät

Lakiesityksessä on liikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunta esitetty lakkautettavaksi. LVK toteaa tutkinnan neuvottelukunnan nykyisen toiminnan olevan hyödyllistä ja tehokasta. Jos neuvottelukunta päätetään nyky muodossa lopettaa, toteaa LVK lakiluonnoksessa esitetyn uuden mallin olevan hyväksyttävissä. LVK pitää verkottumisesta huolehtimista tärkeänä liikenneturvallisuustietouden jakamisen kannalta jatkossakin. Näin voidaan osaltaan varmistaa myös tutkinnan laaja-alainen ja samalla optimaalinen kehittäminen.

Hallituksen esitysluonnoksessa on myös nostettu esille, että Liikennevakuutuskeskus voisi huolehtia myös verkottumisesta maakuntien liikenneturvallisuustyötä tekevien tahojen kanssa. LVK pitää esitystä hyvänä ja toteaa sen olevan vahvasti linjassa pääsääntöisesti maakuntajakoa noudattavan liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatyön kanssa. Alueellisesti toimivien tutkijalautakuntien tutkinnan tuloksia voidaan ja tulee hyödyntää myös paikallisesti.

9 § Asiakirjat ja esineet; 10 § Oikeus saada tietoja.

Liikennevakuutuskeskus toteaa uuden tutkintalakiluonnoksen vastaavan osaltaan etenkin muuttuvan, digitalisoituvan liikenneympäristön ja kehittyvän ajoneuvotekniikan tuomiin haasteisiin. LVK pitää tärkeänä esitystä, että liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnilla olisi jatkossa tarvittaessa oikeus saada aiempaa laajemmin ajoneuvojen sekä liikenneympäristön ja muiden laitteiden tallentamaa tietoa käytettäväksi tutkinnassa.

19 § Toiminnan rahoitus

LVK haluaa toistaa eduskunnan lausuman siitä, että liikenneonnettomuuksien tutkinnan ja siihen liittyvän muun Liikennevakuutuskeskuksessa hoidettavan toiminnan jatkuvuus ja kehittäminen tulee turvata.

Laki Liikenneturvasta annetun lain muuttamisesta

Liikennevakuutuskeskus toteaa Liikenneturvan tekemän liikenneturvallisuustiedotus- ja valitus-työn olevan ensiarvoisen tärkeitä eri tienkäyttäjien liikkumisen turvallisuuden varmistamisessa. Lähtökohtana tulee olla, että pitkäjänteisen ja yhteiskunnan tarpeiden mukaan muuttuvan työn jatkuvuus ja kehittäminen turvataan myös tulevaisuudessa.

LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS

Toimitusjohtaja

Ulla Niku-Koskinen

Esittelijä,

Liikenneturvallisuusjohtaja

Kalle Parkkan